

ಜಲಮೂಲ ಇಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು ಕರಣ: ಹೆಚ್ಚಿಕೆರ

ಶಿರಸಿ: 'ಕೆರೆಗಳು ಕೇವಲ ನೀರಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲ. ಅವು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕನ ನಡುವೆ ಅವಿಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕು ಕರಣ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದು' ಎಂದು ಪರಿಸರವಾದಿ ಸುರೇಶ ಹೆಚ್ಚಿಕರ ಹೇಳಿದರು.

ಕೆರೆ ಸಮೈಳನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಎರಡನೇ ದಿನ ಶುಕ್ರವಾರ ಇಲ್ಲಿನ ಲಯನ್ನು ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಕ್ಕಳ ದಿನಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ ಬಾಲನೆ ನೀಡಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕೆರೆ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಟಕ,

ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಇಂದು ಮಾಯವಾಗಿವೆ' ಎಂದು ವಿವಾದಿಸಿದರು.

ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ.ಟಿ.ವಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ, ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸುಭಾವ ಚಂದ್ರನ್, ವೃಕ್ಷಲಕ್ಷ ಅಂದೋಲನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅನಂತ ಅಶೋವರ, ಪ್ರೌ. ಬಿ.ಎಂ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಡಿಡಿಪಿಎಎಂ.ಎಸ್. ಪ್ರಸನ್ನಕುಮಾರ, ಲಯನ್ನಕ್ಕಬ್ರಾಹ್ಮ ಪ್ರಭಾಕರ ಹೆಗಡೆ, ಲಯನ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಟವರ್ಧನ

ಮೊದಲು ಉಪಸ್ಥಿತಿರಿದ್ದರು. ವಿವಿಧ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆರೆಗಳ ಕುರಿತು ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ ಮಂಡಿಸಿದರು.

ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ: ಗುರುವಾರ ಸ್ವಂತವಲ್ಲಿ ಮತದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆರೆಗಳ ವ್ಯಾತಿಷ್ಠತೆ, ಆದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪಾರಂಪರಿಕ ವಿಧಾನಗಳು ಕುರಿತ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಪ್ರಕಾಶ ಭಟ್ಟ ಧಾರವಾಡ ಅವರು 'ಜಲ ಎನ್ನವುದು ಒಂದು ಚಕ್ಕ. 300 ಹೇಟಿ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ನೀರು ಇಂದು ಸಹಿತ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನವನ ಬಳಕೆಗೆ ಸಿಗುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರು

ನೀರನ್ನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬದುಕನ್ನ ಹಸನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ನೀರನ್ನ ಇಂಗಿಸುವುದು, ಗಿಡ ಮರಗಳನ್ನ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ನಡೆಸಿ ಬದುಕನ್ನ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮಗೆ ಮಾಡರಿಯಾಗಬೇಕು' ಎಂದು ಅವರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಪರಿಸರ ವರ್ಧನೆ ಸಂಘಟನೆಯ ರಮೇಶ ಹೆಗಡೆ ಅವರು 'ಕೆರೆಗಳು ಅಂತರ್ಜಾಲವನ್ನ ಕೆರೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕನ್ನ ಹಬ್ಬಿಸುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ತಾಣಗಳಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಆಹಾರ ತಳಿಗಳಿಗೆ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನವೂ ಆಗಿವೆ. ಕೆರೆಗಳ ವಿನಾಶದಿಂದ ಇವೆಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ' ಎಂದರು.

ಸೊರಬದ ಶೈವಾದ ಬಿಂಬಿಗೆ ಅವರು 'ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಕಾನು ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ' ಎಂದರು. ಬನ್ವಾಸಿಯ ರಘುನಂದನ ಭಟ್ಟ ಮಾತನಾಡಿ 'ಕದಂಬರ ನೇಲದಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಆಹಾರದ ಕೇಂದ್ರ, ಜೀವಧ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದ ಕೆರೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕನ್ನ ಶ್ರೀಮಂತಿಗೋಳಿಸಿದ್ದವು. ಇಂದು ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಅತಿಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿವೆ' ಎಂದರು. ಬಿ.ಎಚ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸಾಗರ, ಕೆ. ವೆಂಕಟೇಶ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಿದರು.